

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta
Katedra křesťanské výchovy

PŘÍPRAVNÉ SETKÁNÍ MLÁDEŽE V ROCE 2023 V CENTRU KŘIŽOVATKA PŘÍCHOVICE

Bakalářský projekt

Autor: Wanda Jadwiga Velinská

Vedoucí práce: PhDr. Ing. Ludmila Siarda Trochtová

Olomouc 2021

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a že jsem všechny použité informační zdroje uvedla v seznamu literatury.

V Olomouci dne 22. 6. 2021

.....

Poděkování

Děkuji vedoucí této bakalářské práce PhDr. Ing. Ludmile Siardě Trochtové za cenné rady a odborné připomínky, které mi poskytla při psaní bakalářského projektu.

Obsah

Úvod	7
1 Pastorace mladých v České republice	8
1.1 Sekce pro mládež České biskupské konference	8
1.2 Diecézní centra pro mládež	8
1.3 Diecézní centra života mládeže	8
1.3.1 Diecézní centra života mládeže v České republice a na Slovensku	9
1.4 Vznik IDCŽM Křižovatka Příchovice	10
1.5 Současná podoba IDCŽM Křižovatka Příchovice	10
1.5.1 Financování a chod centra	11
1.5.2 Nabídka IDCŽM Křižovatka Příchovice	11
2 Světové dny mládeže	12
2.1 Založení Světového dne mládeže	12
2.3 Papežové provázející SDM	12
2.3.1 Papež Jan Pavel II.	12
2.3.2 Papež Benedikt XVI.	13
2.3.3 Papež František	14
2.4 Cíl a metodika SDM	14
2.5 Vliv SDM na mladé	15
2.6 Slavení SDM na diecézní úrovni	16
3 Světový den mládeže v Lisabonu v roce 2023	18
3.1 Motto a logo SDM	18
3.2 Provázanost SDM	18
4 Aspekty práce s mládeží ve volném čase	20
4.1 Tělesný vývoj	20
4.2 Psychosociální vývoj	20

4.3 Duchovní vývoj	21
5 Projekt přípravného setkání na SDM v Lisabonu	23
5.1 Návaznost přípravného setkání na SDM.....	23
5.2 Předmět projektu	23
5.3 Cíle projektu.....	23
5.4 Podrobný popis projektu	24
5.4.1 Charakteristika současného stavu.....	24
5.4.2 Charakteristika nového stavu	24
5.4.3 Multiplikační efekt	24
5.4.4 Etické aspekty projektu	25
5.5 Technické řešení projektu	25
5.5.1 Komentář k tabulce	25
5.6 Organizační zajištění projektu.....	26
5.6.1 Komentář k tabulce	26
5.7 Neinvestiční náklady na aktivity	27
5.8 Harmonogram projektu	28
5.8.1 Komentář k tabulce	29
6 Náplň projektu.....	31
6.1 Pravidelné body programu	31
6.1.1 Ranní modlitba a slovo na den	31
6.1.2 Téma.....	31
6.2 Den 1	32
6.2.1 Seznamovací aktivita I	32
6.2.2 Seznamovací aktivita II – Vizitky.....	32
6.2.3 Četba Písma inspirovaná metodou Lectio divina	33
6.3 Den 2	34

6.3.1 Aktivita předcházející hře „Vstaň!“	34
6.3.2 Workshop – malování tašek a šátků	34
6.3.3 Hra: Vstaň!	35
6.3.4 Adorace	37
6.4 Den 3	37
6.4.1 Aktivita k tématku (silentium)	37
6.4.2 Sdílení po návratu z poutě.....	38
6.5 Den 4	38
6.5.1 Závěrečná modlitba	38
Závěr.....	39
Literatura	40
Seznam zkratk	43
Seznam příloh.....	44

Úvod

Bakalářský projekt se zabývá návrhem setkání, které předchází slavení Světového dne mládeže v roce 2023 v Lisabonu. Cílem projektu je dát mladým lidem prostor lépe pochopit témata směřující ke Světovým dnům mládeže a uvědomit si význam a hloubku setkání se Svatým otcem. Předmětem projektu je tvorba programu přípravného setkání na Světový den mládeže v roce 2023 v Lisabonu, který má motto: „Maria se vydala na cestu a spěchala.“ (Lk 1, 39)

Bakalářský projekt se skládá z šesti kapitol. První kapitola se věnuje pastorační mládeže na území České republiky a místech, kde je realizována. Zvláště se zabývá Interdiecézním centrem života mládeže Křižovatka v Příchovicích, ve kterém bude projekt realizován. Druhá kapitola je zaměřená na Světové dny mládeže, jejich vznik, současnou podobu a způsob slavení. Zmiňuje papeže, kteří Světové dny provázeli a provázejí. Také se zabývá vlivem Světových dnů na současnou mládež a stěžejními body slavení SDM v místních církevních společenstvích. Třetí kapitola se konkrétně zaměřuje na Světový den mládeže v Lisabonu, který se bude konat v roce 2023 a na témata z Písma, která k tomuto setkání směřují. Čtvrtá kapitola pojednává o tělesném, psychosociálním a duchovním vývoji mládeže, který je třeba při práci s mládeží zohlednit. Pátá kapitola se věnuje samotnému projektu, popisuje jeho cíle, technické, personální a organizační zajištění a seznamuje s harmonogramem projektu. Šestá kapitola obsahuje rozpis jednotlivých aktivit, které jsou náplní projektu.

1 Pastorace mladých v České republice

Pastorace mladých probíhá v každé farnosti a vykonávají ji jednotlivci, větší akce jsou pořádány Sekcí pro mládež České biskupské konference (ČBK), pod kterou spadají diecézní centra pro mládež a diecézní centra života mládeže. V následující kapitole je popsána struktura fungování těchto orgánů sloužících pastoraci mládeže. Blíže se v kapitola věnuje vzniku a současnému fungování Diecézních center života mládeže.

1.1 Sekce pro mládež České biskupské konference

Sekce pro mládež je pastorační a koordinační nástroj České biskupské konference (ČBK) a biskupa pro mládež. Jejím posláním je provázení mladých v církvi i mimo ni. Členy sekce jsou kněží, řeholníci a laici – pracovníci sekretariátu sekce a diecézních center mládeže.

Sekretariát sekce pro mládež je tvořen ředitelem, ekonomem a týmem mladých lidí. Zajišťuje například propojení DCM v republice a mezinárodní kontakty, koordinuje přípravné týmy setkání mládeže a pravidelně pořádá zasedání (Statuta sekce pro mládež České biskupské konference, 2020).

1.2 Diecézní centra pro mládež

Diecézní centra pro mládež (DCM) spadají pod vedení diecézního biskupa. Zprostředkovávají zpětnou vazbu od mladých lidí biskupovi a jsou jeho pastoračním nástrojem. DCM spolupracují se sekci pro mládež a podílí se na organizaci setkání mládeže na světové, národní i diecézní úrovni. Úkolem DCM je také podporovat setkávání ve společenství v diecézi, organizovat diecézní setkání mládeže, spolupracovat s kněžími, laiky a skupinami, které působí v diecézi a udržovat kontakty s ostatními centry a sekci pro mládež, ale i samotnými mladými (Statuta sekce pro mládež České biskupské konference, 2020, s. 266-267).

1.3 Diecézní centra života mládeže

Diecézní centra života mládeže (DCŽM), mezi která spadají i Arcidiecézní centra života mládeže (ADCŽM), Diecézní střediska mládeže (DSM) a Interdiecézní centrum života mládeže Příchovice (IDCŽM), jsou místem, kde mladí lidé mohou zažít společenství, zakoušet přijetí, růst ve víře a službě. Tato centra poskytují prostor pro osobní růst mladých lidí a posilují jejich schopnost přijímat odpovědnost. Život na centru by měl zrcadlit Boží přítomnost ve vztazích mezi lidmi, proto by zde měl být trvale přítomen alespoň jeden kněz s týmem mladých

dobrovolníků (tzv. stálý tým), kteří tvoří základní rodinné společenství, do kterého jsou přijímáni nově příchozí lidé.

Ředitel DCŽM je jmenován biskupem. DCŽM také úzce spolupracuje s DCM, jejich činnost však není totožná (Statuta sekce pro mládež České biskupské konference, 2020).

Diecézní centra života mládeže (DCŽM) jsou domy, do kterých mohou kdykoliv přijet mladí lidé. Trvale zde pracuje aspoň jeden kněz spolu se stálým týmem. Tento tým se snaží vytvářet místo, které je skutečným domovem a ve kterém mladí mohou poznat krásu života s Bohem (Pastorační plán sekce pro mládež, 2002). Členové týmu nejsou zaměstnanci, ale mladí, kteří se rozhodli strávit rok nebo dva ve službě jiným mladým, nepanuje proto mezi nimi pracovní atmosféra, ale tvoří rodinné společenství, které má být otevřené nově příchozím (Balík, 2019, s. 323).

Způsob života v diecézních centrech je rodinný, projevuje se tím, že příchozí jsou zapojováni do každodenních služeb a programu a je od nich vyžadováno dodržování základních pravidel. Těmito pravidly jsou účast na společném stolování, modlitbě a duchovním i zábavném programu, zákaz kouření a konzumace jiných návykových látek a oddělené přespávání chlapců a dívek. Účast mladých na programu a při jeho přípravách posiluje jejich spoluzodpovědnost za prostředí, které dům poskytuje a má na ně výchovný a formativní vliv. Při přípravě programu se mladí učí vytvářet dynamické společenství, ve kterém se učí darovat a z radosti z darování čerpat (Balík, 2019, s. 324-325).

DCŽM jsou místem, kde je živě rozvíjena křesťanská víra prostřednictvím každodenních bodů programu, kterými jsou např. slova na den. Jde o krátké věty z Bible s komentářem, který biblický úryvek mladým přiblíží. Během dne jsou nabízeny také přednášky na témata, která jsou pro mladé lidi aktuální.

Na DCŽM může přijet každý, nezávisle na financích. Centra totiž fungují na principu společenství majetku, kdy každý může darovat sumu dle svých možností (Balík, 2019, s. 326).

1.3.1 Diecézní centra života mládeže v České republice a na Slovensku

Po vzniku IDCŽM Křižovatka se začalo uvažovat o možnosti vzniku podobných společenství také v jiných diecézích. V roce 1992 vzniklo pod vedením biskupa Otčenáška a P. Rouska DCŽM Vesmír v Orlických horách v Královéhradecké diecézi. Následoval vznik ADCŽM Nazaret v pražské arcidiecézi, pod vedením P. Jana Balíka. V olomoucké arcidiecézi

vzniklo centrum Přistav a táborové středisko Archa. V roce 1995 vzniklo DCŽM Ktiš v českobudějovické diecézi. Následovalo středisko mládeže Stará Ves v ostravsko-opavské diecézi a Mamre v brněnské diecézi (Balík, 2011, s.162-170).

Česká zkušenost s centry mládeže inspirovala slovenské biskupy, a tak biskup Rudolf Baláž založil v roce 1999 DCŽM Maják v banskobystrické diecézi. Na Slovensku vznikla také další místa inspirovaná centry mládeže, těmi jsou např. Dům Anny Kolesárové a Oravské centrum mládeže (Balík, 2011, s.170-171).

1.4 Vznik IDCŽM Křižovatka Příchovice

V roce 1979 byl do vesnice Příchovice v Jizerských horách na okraji Litoměřické diecéze přeložen P. Miroslav Šimáček, kněz, který i přes zákaz v době totality ve svých předchozích působištích pracoval s mládeží. Ještě téhož roku na příchovickou faru začali spontánně jezdit mladí lidé z celé republiky, kteří zde nacházeli místo přijetí, kde se mohli setkávat se svými vrstevníky. Díky svému prvenství i zájmu mladých z celé republiky centrum získalo název Interdiecézní centrum života mládeže, kterým se odlišuje od ostatních center. S rostoucím zájmem mladých se začal formovat řád střediska postavený na vzájemné otevřenosti a ochotě si pomáhat. Součástí tohoto řádu bylo společné stolování, slovo na den a tématko, společná práce a čas trávený v přírodě. Pro mladé bylo také důležité sdílet se mezi sebou. Tento řád zůstal do dnešní doby téměř nezměněný (Balík, 2011). Financování místa bylo od počátku založeno na dobrovolném příspěvku – lidé byli vyzváni k tomu, aby přispěli dle svých možností (Balík, 2011, s. 138-149).

Po Sametové revoluci v roce 1989 církve vnímala potřebu pokračovat v práci s mladými lidmi, proto vznikla Sekce pro mládež ČBK, která je tvořena zástupci z každé diecéze – kněžími a mladými. Vznikla také koncepce práce s mládeží zahrnující vznik DCM a došlo k definování pastorační činnosti DCŽM (Balík, 2011, s.154-162).

1.5 Současná podoba IDCŽM Křižovatka Příchovice

Podoba IDCŽM z dob jeho vzniku zůstala v dnešní době téměř nezměněná. Základním článkem centra je tzv. stálý tým, který se skládá z několika chlapců a děvčat, kteří spolu s knězem vytváří základ tohoto společenství. Je třeba aby byli otevření novým lidem i stálým návštěvníkům, protože to ovlivňuje dynamičnost programu. Z řad stálých návštěvníků centra si pak kněz vybírá další pomocníky, tzv. rozšířený tým (Balík, 2019).

1.5.1 Financování a chod centra

Centrum je financováno prostřednictvím Nadačního fondu Křižovatka, na jeho chod přispívá také Biskupství litoměřické a jednotliví dárci. Činnost centra zajišťuje spolek Křižovatka, který také na tuto činnost čerpá dotace (Kadlic, 2019).

1.5.2 Nabídka IDCŽM Křižovatka Příchovice

IDCŽM Křižovatka nabízí víceleté kurzy a každoroční akce. Do kurzů je třeba se přihlásit, kapacita se pohybuje kolem 10 až 15 účastníků. Centrum dále nabízí pravidelné a nepravidelné akce s různým zaměřením.

Mezi kurzy pořádané centrem patří dvouletý animátorský kurz ALEF pro mládež litoměřické diecéze. Tento kurz je určen pro mladé od 15 do 25 let a klade si za cíl připravovat je na práci animátora mládeže. Animátor, z lat. „animāre“ = oživovat a „animus“ = dech, duch (Rejzek, 2012), je člověk, který poznal Krista a vede druhé k setkání s ním. Do každé situace, činnosti a prostředí vnáší Božího Ducha a tak „vdechuje život“. V užším slova smyslu je animátor člověk, který je ukazatelem, průvodcem, iniciátorem a moderátorem mladých, zaměřuje se zejména na rozvíjení a sjednocování druhých (Směrnice ČBK o animátorských kurzech mládeže, 2017, s.3).

Dalším kurzem je dvouletá příprava na přijetí svátosti biřmování. Svátost biřmování je jednou ze tří svátostí uvedení do křesťanského života (Katechismus katolické církve, §1285). Účinkem této svátosti je vylití Ducha svatého, v důsledku kterého dochází k prohloubení křestní milosti (tamtéž, §1302–1303). Dar Ducha svatého křesťany dokonaleji připodobňuje Kristu a naplňuje je silou k vydávání svědectví. Při udělení svátosti je jim vtištěna pečeť Páně, proto je tato svátost neopakovatelná (Obřady biřmování, s. 15). Příprava na přijetí této svátosti má vést křesťana k důvěrnějšímu spojení s Kristem, s Duchem svatým a jeho dary (KKC, §1309). Příprava na IDCŽM Křižovatka navíc nabízí společenství mladých a dlouholetá přátelství (Kadlic, 2019).

Mezi pravidelné akce pořádané centrem lze zařadit společně slavení Silvestru a Velikonoc, rozlučku s odcházejícími členy stálého týmu, podzimní a jarní prázdniny a Teen tábor (tábor pro mládež od 11 do 19 let).

Mezi nepravidelné akce patří např. Letní setkání mládeže, slavení výročí založení centra nebo Diecézní ples mládeže (Kadlic, 2019).

2 Světové dny mládeže

Tato kapitola se zaměřuje na Světové dny mládeže (SDM), jejich založení, cíl a metodiku. Pojednává také o papežích doposud provázejících Světové dny. V kapitole jsou shrnuty výzkumy pojednávající o SDM, kapitola zmiňuje také základní aspekty slavení SDM v místních církevních společenstvích, jak je uvádí Dikasterium pro laiky, rodinu a život.

2.1 Založení Světového dne mládeže

U zrodu Světových dnů mládeže stojí osobnost Jana Pavla II., který byl roku 1978 zvolen papežem. Jeho první větší setkání s mládeží proběhlo 29. listopadu 1978 ve svatopeterské bazilice, kam mladé pozval, protože vnímal důležitost jejich přítomnosti v církvi. (Balík, 2019, str. 169-174).

Založení SDM papež zdůvodnil slovy: „Všichni mladí lidé musí cítit, že církev o ně má zájem: proto ať se celá církev, v jednotě s nástupcem Petrovým na celosvětové úrovni, svou touhou a starostlivostí, svou otevřeností a nadějí stále více nasazuje ve prospěch mládeže...“ (Jan Pavel II. in Balík 2019, str. 174).

Po vyhlášení SDM Jan Pavel II. vybízel biskupy a kněze, aby se setkávali s mladými i v rámci svých diecézí. Pravidelně začal mladým na Květnou neděli rozesílat svá poselství. Tak dal impuls ke vzniku dnes fungujících Diecézních setkání mládeže (DSM) (Balík, 2019, s.176).

Světové dny se konají každý rok, jednou za dva až tři roky se setkání koná na světové úrovni. Každé ze světových setkání má jiné místo konání (příloha 1).

2.3 Papežové provázející SDM

2.3.1 Papež Jan Pavel II.

Papež Jan Pavel II. se narodil v roce 1920 v Polsku. V roce 1942 vstoupil do tajného semináře a už v roce 1978, ve svých 58 letech, byl jmenován papežem (Balík, 2019, s. 166) Kládval velký důraz na poslání mladých lidí v církvi. Už několik dní po svém zvolení mladým řekl: „Vy jste naděje církve a světa. Vy jste moje naděje.“ (Jan Pavel II., 1978).

Velkou pomocí při nové pastoraci mladých byla vznikající hnutí, která mladé shromažďovala a přiváděla k papeži, myšlenka Světových dnů mládeže je čistou intuicí papeže Jana Pavla II. (Balík, 2019, s. 169-173).

Předchůdce Jana Pavla II., Pavel VI. zavedl zvyk, kdy se na obřady Květné neděle scházeli v Římě mladí lidé. Po nástupu Jana Pavla II. nikdo neočekával velkou účast, v roce 1984 se však na svatopeterském náměstí sešlo na 300 tisíc mladých lidí. Když byl následně rok 1985 OSN vyhlášen jako rok mládeže, rozhodl se papež započít tradici SDM. 1. ledna 1985 papež mladým lidem napsal apoštolský list, ve kterém mluví o pro mladé aktuálních tématech a vyzývá je, aby se nebáli svého mládí. V dubnu 1985 pak oficiálně vyhláší založení tradice Světových dnů mládeže, každý rok na Květnou neděli. Od chvíle vyhlášení SDM papež vybízel biskupy ke společnému scházení se a slavení těchto dnů s mladými v diecézích. Také začal pravidelně mladým jednou za dva roky posílat své poselství k těmto dnům (Balík, 2019, s. 174-175).

2.3.2 Papež Benedikt XVI.

Papež Benedikt XVI. se už před svým zvolením v roce 2005 zúčastnil několika SDM. Na rok 2005 bylo plánováno setkání v Kolíně nad Rýnem, na které se nový papež okamžitě zaměřil a následoval tak stopy svého předchůdce. Mladí papeže přijali a po dalších setkáních bylo evidentní, že SDM jsou dobrým prostředkem setkávání církve s mladými. Benedikt XVI. stejně jako Jan Pavel II. posílal mladým svá poselství (Balík, 2019, s. 220-223).

Svatý otec v jednom ze svých projevů (2011) zmiňuje své vnímání SDM a uvádí pět bodů jejich vnitřní struktury. Světové dny mládeže podle něj mladým umožňují prožít radost z přítomnosti v rodině církve a zakusit, jaké to je být její součástí. Dobrovolníci pomáhající na SDM zažívají, jaké to je darovat kus svého času službě druhým, také prožívají radost, která je při této službě naplňuje. Jako další podstatný bod papež uvádí společnou adoraci, která spojuje mladé lidi nezávisle na podmínkách, ve kterých se odehrává. Uvádí také důležitost svátosti smíření, kterou zde mladí ochotně přijímají. V pátém bodě pak zmiňuje právě radost, která pramení ve víře. Toto mohou mladí na setkání zažít a vědět tak, že z víry, pramení radost (Balík, 2019, s.225-226).

Papež si také všimá velkého významu SDM jako místa evangelizace. Mladí lidé zde nacházejí radostnou víru a mohou ji předávat dále – jsou tak sami evangelizováni i zvěstovateli evangelia (Balík, 2019, s.226-227).

Poselství, která papež mladým zaslal vytyčují program pastorace mládeže. První tři poselství se zaměřují na prožívání přítomnosti Ducha svatého. Ve čtvrtém poselství se papež zaměřuje na postavu apoštola Pavla. Ke XXV. SDM pak připomíná Apoštolský list Jana

Pavla II. a rozebírá úryvek o bohatém mladíkovi, který je v listu zmiňován. Podle něj je třeba najít odvahu přijmout Boží volání a povolání, protože je cestou (Balík, 2019, s. 228-230).

Během setkání v Madridu v roce 2011 dostal každý z účastníků YOUCAT – katechismus přeložený do jazyka mladých lidí, který jim měl pomoci přiblížit se pochopení učení církve (Balík, 2019, s. 240-241).

2.3.3 Papež František

Za pontifikátu papeže Františka zatím proběhla tři celosvětová setkání mládeže – V Rio de Janeiru roku 2013, v Krakově roku 2016 a v Panamě v roce 2019.

První Světové dny, kterých se papež účastnil, proběhly v Riu de Janeiru a jejich příprav se účastnil ještě Benedikt XVI. Papež František si během nich mladé lidi získal a jako další místo konání SDM zvolil Krakov. K tomuto místu se nabízelo téma milosrdenství, protože jde o místo, kde žila a zemřela sv. Faustina Kowalská. Mottem SDM v Krakově v roce 2016 se stal úryvek z horského kázání: „Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.“ (Mt 5, 7). Další SDM proběhly v roce 2019 v Panamě a téma, kterému se papež věnoval před jejich uskutečněním věnoval byla Panna Maria. Motto setkání v Panamě zní: „Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova.“ (Lk 1,38) (Balík, 2019, s. 256-267).

Ve svých promluvách k mládeži papež František pravidelně zmiňuje důležitost rozvíjení vztahu s Bohem, vyzývá k odvaze žít víru, mladým nastiňuje konkrétní úkoly a motivuje je, aby se nebáli žít po vzoru svatých. Často také připomíná sv. Jana Pavla II. (Balík, 2019, s.274)

Pro další roky, předcházející SDM v Lisabonu, papež zvolil témata vybízející mladé k činům. V roce 2020 úryvek z Lukášova evangelia: „Mládenče, pravím ti, vstaň.“ V roce 2021 byl mottem úryvek: „Vstaň! Učiním z tebe svědka toho, co jsi viděl.“ (srov. Sk 26.16) Pro SDM v Lisabonu pak bylo zvoleno motto: „Maria se vydala na cestu a spěchala“ (Lk 1, 39) (Blajdová, církev.cz, 2019).

2.4 Cíl a metodika SDM

Papež Jan Pavel II. jako cíl SDM stanovil osobní i společné setkání s Kristem, protože v něm mají mladí hluboký zdroj naděje a jedině on může naplnit jejich očekávání a touhy. Papež vyzývá mladé, aby na Kristu stavěli svůj život, aby se jeho obětí stala středem víry a jejich života.

Základem metodiky SDM je myšlenka, že mladí se zde nescházejí jako masa lidí, ale jako Boží lid. Toto společenství v sobě zahrnuje setkání s Kristem, zážitek tajemství církve, setkání ve společenství s papežem, osobní setkání s lidmi z různých kultur, možnost mladých tvořit něco pro mladé.

Program SDM je zamýšlen jako katecheze, která vychází ze života mladých lidí. SDM reagují na dobu, ve které se odehrávají, přinášejí základní poselství, kolem kterého je setkání soustředěno, používají styl vyjadřování mládeže apod.

Slavení SDM má několik etap. První z nich je přípravná etapa, během které se mladí seznamují s poselstvím Světových dnů. Další etapou je pak vlastní slavnost. SDM se slaví každoročně v jednotlivých diecézích spolu s místním biskupem. Kromě tohoto slavení se jednou za tři roky koná světové setkání mládeže s papežem. Postupně se vyvinul tento program světového setkání: celé setkání začíná přijetím mladých místní církví několik dní před samotnou slavností. Následuje zahajovací mše svatá s papežem. Pokračuje programem po jazykových skupinách, ve kterém probíhají jednotlivé katecheze. Během celého setkání v městě, kde se dny odehrávají, probíhá festival mládeže – kavárny, hudba, divadlo, umění, modlitby, adorace atd., kde je mnoho možností setkávat se lidmi z celého světa. V pátek se koná společná křížová cesta, v sobotu pak probíhá společná vigilie se slovem papeže určeného mladým. Papež se společně s mladými modlí a prožívá s nimi společenství. Celé setkání je zakončeno společnou nedělní bohoslužbou (Balík, 2019, 186-192).

2.5 Vliv SDM na mladé

Z výzkumu, který proběhl po SDM v roce 2008 v Sydney v Austrálii, vyplývá, že SDM mají na mladé významný vliv. Podle odpovědí dotazovaných, bylo setkání pro 44 % respondentů nejlepším zážitkem jejich života a pro 24 % z nich to byla událost, která jejich život změnila. Pět měsíců po setkání byli respondenti dotázáni, zda jsou po účasti na SDM odhodláni se změnit. Odpovědi vypovídají o radosti přetrvávající v účastnících setkání i půl roku po jeho skončení a silné touze následovat ve svém životě Krista, snaze myslet více na druhé a věnovat jim svůj čas, odpouštět apod. Účast na setkání mladé také motivovala k většímu nasazení v dobrovolnictví (Mason, 2008).

Světové dny mládeže nabízejí mladým možnost zažít společenství, ale také službu druhým lidem. SDM v Krakově v roce 2016 se například účastnilo mnoho dobrovolníků, kteří pomáhali zdravotně postiženým lidem. Důvodem, proč během SDM pomáhali, byla touha

pomoci lidem s postižením setkání se zúčastnit a plnohodnotně ho prožít. Odměnou pro dobrovolníky bylo naplnění potřeby konat dobro (Janus, Misiorek, 2018).

Výzkum, který byl realizován mezi účastníky CSM v Olomouci v roce 2017, zkoumal, jak mladí tráví volný čas, jaké aktivity a akce, pořádané církví, jsou pro ně zajímavé. Z výzkumu vyplývá, že největší zájem mají mladí i celostátní, diecézní i světová setkání. Dále výzkum zkoumal hodnoty, které účastníci setkání zastávají. Tyto hodnoty se liší od hodnot mladých mimo církevní společenství a jsou ohroženy současnými trendy ve společnosti. Je proto třeba dbát na výchovu, formování a prevenci mezi mladými, církev tak může činit skrze pastorační mladých (Balík, Čapek, 2018). V této pastorační může hrát svou úlohu také sociální pedagog, který může mladé také povzbudit ke službě a dobrovolnické pomoci druhým.

2.6 Slavení SDM na diecézní úrovni

V květnu 2021 vydalo Dikasterium pro laiky, rodinu a život Pastorační směrnice pro slavení Světového dne mládeže v místních církvích. Tento dokument uvádí, že slavení SDM v jednotlivých farnostech nemá význam pouze pro mladé, ale pro celou místní církevní obec. Ne všichni mladí se mohou SDM účastnit a slavení v menším společenství jim může také přinést prožitek svědectví, společenství a modlitby. Společné slavení je přínosem nejen pro mladé, ale pro celé církevní společenství. Každý člen církve by měl pamatovat na to, že má za mladé zodpovědnost a měl by být připraven odpovídat na její otázky.

Dokument dále uvádí tzv. „úhelné kameny“ Světových dnů mládeže, které setkání dodávají hodnoty. Těmito kameny jsou:

Den mladých má být „slavností víry“.

Slavení SDM má mladým přinášet živou, radostnou zkušenost víry a společenství. Mladí jsou zváni k setkání s Kristem. „Slavností víry“ je společná chvála Pána, naslouchání Božímu slovu a setrvávání v adoraci. Tato setkání jsou vrcholem SDM a obzvláště eucharistické adoraci je třeba věnovat zvláštní pozornost.

Den mladých má být „zkušeností církve“.

SDM má být pro mladé příležitostí zakoušet církevní společenství a to, že jsou jeho součástí. První formou, kterou mají být mladí zapojeni, je naslouchání – je třeba nacházet správný čas a způsob, kdy a jak naslouchat hlasu mladých. Je třeba být mladým nablízku a vést s nimi dialog.

Den mladých má být „misijní zkušeností“.

SDM nejsou misijní zkušeností jen na mezinárodní úrovni, mladí mohou být misionáři i ve svém okolí, pomoci lidem, a především živým hlásáním vlastní víry. Skrze dobrovolnickou pomoc mladí zakouší nezištnou radost a sebedarování.

Den mladých má být „příležitostí rozpoznat povolání“ a „voláním ke svatosti“.

Každý člověk je Bohem povoláný do života, ke svatosti, štěstí. Rozpoznání a rozhodnutí se pro toto povolání je pro mladé první výzvou, vede totiž k náročným životním volbám. V tomto rozhodnutí může hrát důležitou roli přítomnost a svědectví zasvěcených osob, seminaristů, manželů a rodin. Tato přítomnost může v mladých vzbudit touhu klást otázky a pustit se do hledání svého povolání. Mladé je třeba v procesu rozlišování doprovázet a pomáhat jim. Základem každého povolání musí být obsaženo základní volání po svatosti, SDM musí umožnit, aby v mladých toto povolání rezonovalo.

Den mladých má být „poutnickou zkušeností“.

Diecézní slavení SDM skýtá možnost vydat se s mladými na opravdovou pouť, při které poznají poutní místa ve svém okolí. Během pouti mladí poznají fyzickou námahu a poznají, jaké je dosáhnout cíle skrze námahu těla a ducha.

Den mladých má být zkušeností „všeobecného bratrství“.

SDM mají být místem otevřeným pro všechny, bez ohledu na vyznání. Všichni mladí jsou zváni, protože každý mladý má co říci a mohou vést dialog s jinými mladými na daném území. Každý musí poznat, že je zván a přijímán ve společenství.

V přípravě SDM v diecézích by měli být přítomni animátoři, kteří mladým nejvíce rozumí. Při přípravě SDM stojí za to vyzdvihnout zkušenost a zahrnout svědectví mladých, kteří se už dříve účastnili mezinárodního slavení SDM.

Ke slavení každého SDM papež uveřejňuje své poselství mladým. Toto poselství by mělo být ve slavení SDM zahrnuto a tímto poselstvím by se mělo každé SDM inspirovat, zejména úryvkem z Písma v poselství zmiňovaném (Dikasterium pro laiky, rodinu a život, 2021).

3 Světový den mládeže v Lisabonu v roce 2023

Tato kapitola se věnuje provázanosti 35.-37. SDM skrze poselství vybraná pro tato setkání.

3.1 Motto a logo SDM

Mottem SDM 2023 je věta z Lukášova evangelia: „Maria se vydala na cestu a spěchala.“ Tato věta v biblickém textu zaznívá ve chvíli, kdy se Maria dozví o tom, že její příbuzná Alžběta je v očekávání a vydá se za ní na cestu, přestože sama čeká dítě.

Tímto mottem je inspirováno i logo SDM (příloha 3), vytvořené designérkou Beatriz Roque Antunes, které v jednotícím prvku kříže zobrazuje profil Panny Marie, cestu, kterou se Maria vydala i symbol Ducha svatého, který ji při jejím Fiat i na její cestě provázel (lisboa2023.org, cit.2021).

3.2 Provázanost SDM

Motta a témata poselství adresovaných mladým lidem ke světovým dnům mládeže jsou tradičně směřována k dalšímu světovému setkání. Skrze tato poselství jsou všechny SDM provázány a mezinárodním setkáním vrcholí. Poselství přecházející setkání v Lisabonu jsou zaměřena na výzvu: „Vstaň!“.

Papež František o těchto mottech říká: „Jak můžete vidět, všechna tři témata mají společné sloveso vstát. Tento výraz v sobě nese také význam znovu vyjít, probudit se k životu.“ (Poselství Svatého otce k 35. světovému dni mládeže 2020 Květná neděle 5. dubna 2020).

Motto 35. SDM (2020) zní: „Mládenče, pravím ti, vstaň!“ (srov. Lk 7, 14). V tomto úryvku Ježíš přichází ke smutečnímu průvodu doprovázejícímu vdovu, která pohřbívá svého jediného syna. Ježíšovi je této ženy líto a jejího syna vzkřísí právě slovy „Mládenče, pravím ti, vstaň!“ Evangelium neuvádí jméno chlapce, papež František k úryvku píše: „Ježíš mluví k tobě, ke mně, ke každému z nás a říká: „Vstaň!“ Víme dobře, že také my křesťané padáme a musíme stále znovu vstávat. Ten, kdo nejde po cestě vpřed, sice neupadne, avšak ani se nikam neposune. Proto je potřeba přijmout Kristův zásah a uvěřit v Boha. Prvním krokem je přijmout, že máme vstát. Nový život, který nám On dá, bude dobrý a hodný žití, protože bude podepřen Tím, který nás doprovodí také v budoucnu, aniž by nás opustil, pomůže nám prožít tento náš život důstojným a plodným způsobem.“ Výzva „Vstaň!“ v evangeliu nás vede k tomu, abychom vstali a byli tím, kým máme být, žili život ne přilepení k obrazovkám telefonů, ale s druhými

lidmi, nebáli se snít a riskovat v usilování o změnu světa (Poselství Svatého otce k 35. světovému dni mládeže 2020 Květná neděle 5. dubna 2020).

Mottem pro 36. SDM je úryvek ze Skutků apoštolů: „Vstaň! Učiním tě svědkem toho, co jsi viděl.“ (srov. Sk 26,16) V tomto úryvku sv. Pavel popisuje své obrácení – při něm se ho Bůh nejprve ptá, proč ho pronásleduje a dodává: „Vstaň! Učiním tě svědkem toho, co jsi viděl.“ (srov. Sk 26, 16). Pavel po této výzvě jde a svědčí Kristu na svých cestách. Poselství k tomuto tématu Svatý otec pošle mladým u příležitosti slavení SDM, které bylo posunuto na slavnost Krista Krále – tedy na podzim.

Jako motto pro 37. SDM byl zvolen úryvek z Lukášova evangelia: „Maria se vydala na cestu a spěchala.“ (Lk 1,39) Toto motto odkazuje na úryvek z Písma, ve kterém se Maria vydává na cestu za Alžbětou, která také čeká dítě. Motto zároveň vyjadřuje nutnost vstát a vydat se na cestu a navazuje na téma světového setkání v Panamě, které odkazovalo na zvěstování Panně Marii (*„Jsem služebnice Páně, staň se mi podle tvého slova.“ Lk 1,38*). Ve své exhortaci Christus Vivit papež František o Marii říká: „Byla neklidná, připravená cestovat, takže když se dozvěděla, že její příbuzná ji potřebuje, nemyslela na své plány, ale „ve spěchu“ se vydala na cestu (Lk 1, 38) do hornaté krajiny.“ Maria nás učí říkat „ano“ Bohu, i přes obtíže, které může taková cesta skýtat (lisboa2023.org, 2021). Maria neustále setrvala v modlitbě a odevzdávala se do Boží vůle. Proto v okamžiku zvěstování dokázala odhodit strach a říct Bohu své ano. Je ženou, která jedná, ale dokáže být v pozadí událostí, aby nechal vyniknout Krista (papež František, 2020). Maria se na cestu za svou příbuznou Alžbětou vydává odvážně, hned, bez zaváhání. Je pokojnou služebnicí a je naplněna radostí z této služby (papež František, 2016).

4 Aspekty práce s mládeží ve volném čase

Tato kapitola se věnuje aspektům vývoje mladých, kteří se zúčastňují setkání v rámci SDM.

4.1 Tělesný vývoj

Tělesné dospívání se u mladých od 10 do zhruba 20 let věku vyznačuje zejména dozráváním organismu tak, aby byl schopen reprodukce. Tento vývoj provázejí neviditelné i viditelné tělesné změny, jako je růst, změna proporcí apod. Mladí začínají své tělo vnímat jinak a mohou vykazovat známky nespokojenosti (Vágnerová, 2012, s. 373-374).

4.2 Psychosociální vývoj

Psychický vývoj u každého jedince se liší a hraje v něm roli mnoho faktorů, od dědičných předpokladů po prostředí, ve kterém se jedinec pohybuje a které na něj působí. Vliv na mladého člověka má rodina a ve velké míře také jeho vrstevnická skupina – „parta“ ve které se pohybuje a se kterou tráví čas (Vágnerová, 2012).

Období dospívání se dělí na dvě fáze: adolescence a pozdní adolescence.

Ve fázi adolescence dochází ke změně vzhledu, což vede mladé k nutnosti aktualizace postoje k vlastnímu já a smíření se se svým tělem (sebepřijetí). Mladý člověk se v tomto období emočně i sociálně odděluje od rodičů, ukončuje povinnou školní docházku a rozhoduje se, jak dál formovat svůj život. Potřebuje dosáhnout jistoty z jiných zdrojů než od rodičů, proto si vydobývá přijetí mezi svými vrstevníky a hledá mezi dospělými svůj vzor, který mu pomůže rozlišovat a přehodnocovat hodnoty získané v rodině (Vágnerová, 2012, s. 369-370).

Adolescentům se zlepšuje odhad vlastních schopností a dovedností. Díky tomu si také dokáže určit cíle a dosáhnout jich. Úsudek mladých v tomto období ale může být ovlivněn emocemi, bývá kritičtější a mohou jednat až příliš radikálně.

Druhá fáze dospívání se nazývá pozdní adolescence. V tomto období mladý člověk dovršuje hranice 18 let a právně tak přechází do dospělosti. Dokončuje středoškolské vzdělání a stává se ekonomicky nezávislým.

V období dospívání se mladí lidé učí dospělejšímu emočnímu prožívání, ale stále se v některých situacích vrací k dětskému chování, které je obranou před přílišným emočním tlakem. V průběhu dospívání se emoce stabilizují, mladý se je učí lépe ovládat a rozumět jim.

Učí se celkově ovládat svou osobnost, dosahují vyššího stupně sebeovládání a jsou schopni se zaměřit na budoucí cíle (Vágnerová, 2012, s. 391-394). Tato stabilizace souvisí také s nalezením a rozvojem vlastní identity.

Dospívající se pohybuje v několika různých skupinách, ve kterých se učí socializovat. jednou z nich je vrstevnická skupina, která mladému člověku poskytuje prostor pro individualizaci, získání zkušeností. V této skupině si mladý člověk vymezuje „vlastní teritorium“ – prostor bez dohledu rodičů. Trávením volného času s touto skupinou může být kompenzován špatný vliv z rodiny nebo ze školního prostředí. (Vágnerová, 2012, s. 395-397).

4.3 Duchovní vývoj

Z antropologického hlediska je dospívání obdobím, kdy mladý člověk nejen fyzicky dozrává a učí se přijímat zodpovědnost a nacházet svou identitu, ale také si osvojuje hodnotové a morální zakotvení a rozvíjí se jeho vztah k náboženskosti (Ambros, 2016). Hledá jistý bod, o který by se mohli opřít. Mění se jeho vztah k duchovní dimenzi, víra začíná být podstatnější, dodává životu hlubší smysl (Vágnerová, 2012, s. 469-470).

James Fowler představuje sedm stadií rozvoje víry, která je podle něj cestou k nalezení smyslu a řádu v různých životních periodách. Nerozlišuje přitom žádnou konkrétní víru. Prvním je **stadium nediferencované víry**, ve kterém rodiče budují v dítěti důvěru, odvahu, autonomii, poskytují mu lásku a naději. Toto období začíná už před narozením dítěte a trvá do doby, než si dítě začne osvojovat jazyk. Poté nastává druhé stadium, nazvané **stadium intuitivně-projektující víry**, které trvá zhruba do 7. roku života. V něm dítě využívá k pochopení světa zejména vlastní představivosti a fantazie, v tomto období je proto dobré přibližovat mu víru prostřednictvím příběhů. Třetím je **stadium mysticko-doslovné víry**, ve kterém jsou podstatné mýty a drama, příběhy, které jsou brány doslovně. Z této doslovnosti je člověk vytažen při porovnání s úhlem pohledu druhých (Volný, 2005). Toto stadium se odehrává ve věku zhruba od 7 do 12 let (Holm, 1998, s. 87). Ve čtvrtém, **synteticko-konvenčním stadiu**, mladý člověk začíná skládat různé pohledy do svého uceleného modelu víry. V tomto období člověk ještě nedokáže zastávat svůj úhel pohledu a je tak často ovlivňován pohledem druhých (Volný, 2005). Toto stadium se odehrává obvykle v rozmezí od 12 do 16 let věku. Zhruba v 17 letech nastupuje **stadium individuálně reflektující víry**, ve kterém člověk kriticky uvažuje o sobě, o svých ideálech a o svém poslání. Další stadia již nelze věkově vymezit. Jsou jimi **stadium konsolidující víry** a **stadium universalistické víry**, ve kterých jedinec cítí odpovědnost ke světu jako celku a má vizi všeobecného společenství. Podle Fowlera

na sebe jednotlivá stadia navazují tak, že nemohou být přeskočena, vždy nastupují v tomto pořadí a člověk si je vědom přechodu mezi nimi (Holm, 1998, s. 88).

Odlišný pohled na duchovní vývoj nabízí Fritz Oser, který rozlišuje různá stadia orientace víry, závislá na kognitivním vývoji a vývoji náboženského usuzování. Rozlišuje orientaci determinovanosti, ve které je Bůh vševědoucí a přísný, odměňuje a trestá; orientaci vzájemnosti, kdy člověk jedná z vlastní vůle a začíná rozlišovat Boha a svět a orientaci voluntarismu, kdy člověk samostatně hledá a plní Boží vůli. Oser dále uvádí orientaci autonomie, „Božího plánu“, kdy člověk vnímá odpovědnost za to, co činí a má také vědomí toho, že Bůh chce pro něj to nejlepší. Dalším stadiem je orientace sebeuskutečnění a intersubjektivní, kdy si člověk uvědomuje, že má od Boha svobodnou vůli, ale přijímá s ní také odpovědnost. Jako poslední Oser zmiňuje orientaci univerzální, kdy vztah mezi Bohem a člověkem zahrnuje celou lidskou existenci, Bůh v tomto stadiu dává životu cíl a smysl (Holm, 1998, s. 88-89).

Přestože na dítě a mladého člověka v dnešní době působí mnoho vlivů, stále touží po hodnotách a ideálech. Dospívající hledá sebe sama, smysl života a naději, touží po lásce a přátelství, chce odpovědi na své otázky a je otevřený duchovní skutečnosti, hledá prožitek posvátna, mystiky, je otevřený k poznávání nových kultur a náboženství. V tomto hledání mladý člověk potřebuje duchovní vedení. Pokud hledá svoji cestu sám, vystavuje se totiž nebezpečí subjektivních rozhodnutí, která nemusí být dobrá. Toto vedení zastává v první řadě rodina, později může být mladému člověku poskytnuto prostřednictvím pastorační ve volném čase (Balík, 2019, s. 112-113). Církev má možnost skrze pastorační ve volném čase rozvíjet kritické myšlení a klást důraz na to, aby mladý člověk trávil čas způsobem, který ho rozvíjí a upevňuje (Kaplánek, 2011). Ke kvalitnímu trávení volného času může v rámci pastorační přispět animátor, pedagog volného času nebo například sociální pedagog.

5 Projekt přípravného setkání na SDM v Lisabonu

Tato kapitola se věnuje samotnému projektu setkání připravujícího mladé na SDM v Lisabonu v roce 2023.

5.1 Návaznost přípravného setkání na SDM

Toto setkání je přípravným setkáním k mezinárodnímu SDM v Lisabonu v roce 2023. Samotný SDM se bude konat v srpnu, toto přípravné setkání se odehraje během července 2023. Jedním z cílů tohoto setkání je motivovat mladé k účasti na mezinárodním slavení SDM, ať už osobně nebo prostřednictvím online vysílání.

5.2 Předmět projektu

Předmětem tohoto projektu je vytvoření programu přípravného setkání pro SDM v Lisabonu v roce 2023. Toto setkání proběhne ve čtyřech dnech (čtvrtek až neděle) během července roku 2023.

5.3 Cíle projektu

Hlavní cíl	Hlavním cílem projektu je dát mladým lidem prostor pochopit obsah a význam tématu setkání v Lisabonu v roce 2023 a uvědomit si význam a hloubku setkání se Svatým otcem.
Vedlejší cíle	Motivace mladých k účasti na SDM v Lisabonu nebo ve své zemi prostřednictvím živých přenosů). Umožnit mladým setkat se s vrstevníky, kteří chtějí tvořit společenství. Naučit se přemýšlet nad biblickými texty a umět je aplikovat v životě.
Cíl prvního dne	Seznámení a stmelení skupiny účastníků, navození atmosféry přijetí pro celé setkání.

Cíl druhého dne	Probuzení touhy v mladých hledat a poznávat své povolání.
Cíl třetího dne	Uvědomit si význam putování v lidském životě. Uvědomit si důležitosti sdílení zkušeností v církevním společenství.
Cíl čtvrtého dne	Uzavření celého setkání a jeho reflexe.

5.4 Podrobný popis projektu

5.4.1 Charakteristika současného stavu

DCŽM Křižovatka v současné době pořádá velký počet akcí zaměřených nejen na mladé, ale i na rodiny a na různé věkové skupiny od starších školáků po rodiny. Tyto akce vyplňují velkou část roku, zejména období jarních, podzimních a letních prázdnin. Ve spolupráci s DCM Litoměřice pořádají každoroční Diecézní setkání mládeže (DSM) na Slavnost Krista Krále. (Kadlic, 2019).

5.4.2 Charakteristika nového stavu

Akce připravující mladé na setkání s papežem se na IDCŽM Křižovatka bude konat poprvé. Pořádání takové akce by mohlo být přínosné pro mladé v diecézi i pro osoby mladé doprovázející. Do budoucna by mělo význam propojit generaci mladých s generacemi staršími a navázat dialog, ve kterém by si mohli předávat zkušenosti. K tomuto sdílení papež v pastoračním dokumentu k SDM (2021) vyzývá a akce, které jsou v současné době na centru pořádané tomuto neodpovídají.

5.4.3 Multiplikační efekt

Tento projekt je přípravou na SDM v Lisabonu, který se koná v srpnu 2023. V rámci světového slavení SDM bude zařazeno setkání účastníků po návratu, během kterého budou mít možnost bezprostředně sdílet svůj prožitek ze setkání ve společenství církve.

Podobný typ akce, připravující na mezinárodní slavení SDM, bude realizován pravidelně, vždy v roce konání mezinárodního SDM. Na samotné slavení SDM budou navazovat také setkání nabízející mladým potkávat se a čerpat sílu ze společenství s Kristem.

5.4.4 Etické aspekty projektu

Veškeré materiály použité pro vytvoření a realizaci tohoto projektu jsou využity bezplatně a s ohledem na autorská práva.

Informace získané od účastníků prostřednictvím přihlášek budou zpracovávány na základě souhlasu účastníků nebo jejich zákonných zástupců.

5.5 Technické řešení projektu

Název projektu	Přípravné setkání mládeže v roce 2023 v centru Křižovatka Přichovice
Datum konání projektu	20.-23.7. 2023
Místo konání	IDCŽM Křižovatka v Přichovicích
Věková hranice	14-25 let
Kapacita projektu	40-50 účastníků
Přihlašování na projekt	V období od dubna do června 2023.

5.5.1 Komentář k tabulce

Přípravné setkání mládeže proběhne v termínu od 20. do 23. července 2023 v IDCŽM Křižovatka v Přichovicích. Setkání je primárně určeno pro mladé od 14 do 25 let, účastnit se ho ale budou moci i lidé, kteří mladé doprovázejí a vedou. Přihlašování na akci proběhne v období od dubna do června roku 2023 prostřednictvím formuláře vytvořeného pro tento účel na webových stránkách IDCŽM Křižovatka Přichovice.

5.6 Organizační zajištění projektu

Časové hledisko	Jednotlivé úkoly	Zodpovědná osoba
Dlouhodobá příprava Od dubna do června 2023	-sestavení organizačního týmu -propagace -vytvoření přihlášek a spuštění přihlašování - možná adaptace projektu v závislosti na současné situaci a přihlášených -oslovení hostů -sestavení rozpočtu	-hlavní organizátor -organizační tým
Bezprostřední příprava Od konce června 2023 do začátku setkání (20.7. 2023)	-nákup potřebných materiálů a potravin - zaslání informací přihlášeným	-organizační tým
Během akce	-dodržování harmonogramu	
Po akci	-reflexe účastníků -reflexe organizačního týmu (v průběhu září 2023)	

5.6.1 Komentář k tabulce

Hlavním vedoucím projektu bude pracovník DCM. Mladí ze stálého týmu IDCŽM budou pod jeho vedením tvořit organizační tým projektu. Budou zajišťovat přípravu programu, her, témat a workshopů. S přímou realizací budou pomáhat dobrovolníci.

V rámci dlouhodobé přípravy bude vytvořen plakátek a přihláška, akce bude následně propagována prostřednictvím webu IDCŽM Křižovatka a Facebookové události na profilu centra. Plakátek akce bude rozeslán do farností v Litoměřické diecézi prostřednictvím Acta Curiae. Možná je také propagace ve všech diecézích prostřednictvím Sekce pro mládež ČBK.

Čtyři až pět měsíců před akcí je třeba domluvit hosty a seznámit je s tématy o kterých by měli mluvit.

V rámci dlouhodobé přípravy lze také projekt adaptovat na současnou situaci (např. pokud by pokračovala pandemie covid-19, bylo by setkání realizováno online formou) a podle potřeb přihlášených účastníků (v případě, že by někteří z nich měli např. omezenou možnost pohybu).

V měsíci před akcí (červen 2023) budou přihlášeným účastníkům zaslány doplňující informace k setkání, které budou obsahovat čas příjezdu na místo, seznam věcí, které si s sebou mají sbalit apod. V případě konání setkání v online prostředí obdrží účastníci odkaz na platformu, prostřednictvím které setkání proběhne.

Během akce organizátoři budou dohlížet na dodržování předepsaného harmonogramu a realizaci jeho jednotlivých bodů.

V závěru akce proběhne reflexe akce účastníky, po skončení setkání by měla proběhnout také reflexe organizačního týmu, ve které hlavní organizátor zhodnotí práci týmu a tým motivuje k další činnosti.

5.7 Neinvestiční náklady na aktivity

Aktivita	Rozpočet
Workshop malování na tašky a šátky	Materiál: 3000,-
Hra „Vstaň“	Materiál: 500,-
Ostatní aktivity	Materiál (tisk): 500,-
Celkem:	4000,-

Neinvestiční náklady na aktivity budou hrazeny z dobrovolného příspěvku účastníků. Další výdaje jsou řešeny v rámci nadačního fondu Křižovatka.

5.8 Harmonogram projektu

Den	Motto dne	Program
Čtvrtek	„Mládenče, pravím ti, vstaň!“ (srov. Lk 7, 14)	12:00 příjezd účastníků 16:00 přivítání, seznámení, úvod od setkání 18:00 mše svatá 19:15 večeře 20:00 večerní program 21:30 čajovna
Pátek	„Vstaň! Učiním tě svědkem toho, co jsi viděl.“ (srov. Sk 26,16)	8:00 budíček 8:30 ranní modlitba a slovo na den, snídane 9:15 tématko k mottu 10:30 práce v domě a kolem domu 13:00 oběd 15:00 odpolední program – workshopy 18:00 mše svatá 19:15 večeře 20:00 večerní program 22:00 adorace
Sobota	„Maria se vydala na cestu a spěchala.“ (Lk 1, 39)	7:30 budíček 8:00 odchod na pouť do Bozkova 8:45 snídane, slovo na den

		10:00 tématko, silentium 12:45 příchod do Bozkova 13:00 poutní mše svatá 14:00 oběd, posezení 15:00 odpolední program – svědectví 16:20 odchod na vlak 17:08 vlak z Jesenného 18:30 večeře 20:00 večerní program
Neděle		8:30 budíček 9:00 modlitba, snídaně 10:00 mše svatá v Příchovicích 11:30 reflexe a ukončení setkání 12:30 oběd a odjezd účastníků

5.8.1 Komentář k tabulce

Projekt proběhne ve čtyřech dnech od 20. do 23. července 2023. Pro každý den je zvoleno jedno z mott 35.-37. SDM. Od těchto mott se odvíjí také program každého dne.

První den projektu se účastníci seznámí a budou obeznámeni s harmonogramem projektu, bude následovat společná četba Písma. Po skončení programu bude možnost strávit čas s druhými v „čajovně“.

Během druhého dne proběhne tématko o povolání, které reaguje na motto dne. Účastníci budou moci poznat různá povolání a v rámci odpolední hry si uvědomit nutnost „vstát“ a hledat vlastní povolání a směre, kterým se mají vydat. Celý den bude zakončen společnou adorací.

Třetí den se účastníci vydají na pouť do Bozkova, inspirování mottem 37. SDM: „Maria se vydala na cestu a spěchala.“ Během pouti jim bude nabídnuto tématko, prostor k rozjímání a rozhovorům. Pout' bude zakončena poutní mší svatou, po které bude následovat svědectví místního kněze, který je členem kongregace misionářů Matky Boží z La Sallety (Saletini). Po návratu do Příchovic bude zakončen den společným sdílením a modlitbou.

Čtvrtý den programu bude věnován především společnému slavení mše svaté a reflexe projektu s účastníky, po které bude setkání zakončeno.

6 Náplň projektu

Projekt bude realizován na základě harmonogramu (viz výše). Tato kapitola popisuje jednotlivé části programu a jejich zpracování.

6.1 Pravidelné body programu

Některé body programu se konají pravidelně a jejich průběh je vždy podobný, proto je popisují odděleně od aktivit jednotlivých dnů.

6.1.1 Ranní modlitba a slovo na den

Časová dotace: 10-15 minut

Cíl aktivity: nabídnutí stručného námětu k přemýšlení během dne

Pomůcky: čtvrtka se slovem na den

Popis aktivity: Účastníci začnou den společnou modlitbou, na kterou navazuje slovo na den, které si připraví jeden z členů organizačního týmu nebo hostů. Slovo na den vybere z Písma a krátce ho okomentuje, také ho napíše na papír a umístí na viditelné místo, aby si ho účastníci mohli během dne připomínat. Myšlenka by měla být jasná, stručná a měla by vybízet k přemýšlení.

Závěr: Večer daného dne může proběhnout sdílení, během kterého mají účastníci příležitost říct, jak nad slovem během dne přemýšleli, jestli si na něj vzpomněli, co si v souvislosti s ním uvědomili apod.

6.1.2 Témátko

Témátko je přednáška na téma z Bible, katechismu nebo každodenního života mladých. Přednášející bývá kněz přítomný na centru, nebo pozvaný host – např. lidé, kteří se orientují v konkrétním tématu, o které je mezi mladými zájem.

Témátka v rámci tohoto projektu budou zaměřena na motta SDM přiřazená k jednotlivým dnům projektu (viz harmonogram).

Časová dotace: 45-60 minut

Pomůcky: Bible, papíry, tužky, tabule (odvíjí se od konkrétních požadavků přednášejícího)

Popis aktivity: Přednášející předkládá účastníkům dané téma, může je zapojit i interaktivním způsobem s ohledem na probírané téma a složení skupiny. K tématku může být přidána i aktivita, díky které si účastníci více uvědomí obsah tématu.

6.2 Den 1

První den budou účastníci moci na místo konání přijíždět od 12 hodin, v 16 hodin bude setkání zahájeno, účastníci se seznámí a bude jim představen harmonogram setkání. V 18 hodin se bude konat mše svatá. Po společné večeři začne večerní program, jehož obsahem bude krátký vstup ke Světovému dni mládeže a četba úryvku z písma, který byl tématem SDM 2020. Večerní program bude zakončen společnou modlitbou. Po tomto programu bude následovat možnost posedět v „čajovně“ a blíže se seznámat s účastníky.

6.2.1 Seznamovací aktivita I

Časová dotace: 20 minut

Cíl aktivity: Seznámení účastníků projektu hravou formou.

Pomůcky: lísteček a tužka pro každého z účastníků, ošatka na lístečky

Rizika: Pro některé z hráčů může být hra příliš kontaktní a hlučná.

Popis aktivity: Každý účastník napíše na lísteček své jméno a příjmení, poté ho vhodí do ošatky. Když jsou v ošatce všechna jména, každý si vytáhne jeden lístek. Úkolem každého z hráčů je najít člověka, kterého má na lístečku a potřást si s ním rukou. Hledání probíhá předepsaným způsobem: hráč přistoupí k samostatně stojícímu člověku a ptá se ho: „Promiňte, nejste náhodou... (jméno)? Já se jmenuju... (jméno).“ a potřesou si rukou. Hra končí ve chvíli, kdy si každý hráč potřásl rukou s člověkem, kterého hledal i kterým byl hledán (Zapletal, 1996, s. 553).

Reflexe: Proběhne pomocí otázek položených účastníkům: *Bylo pro vás těžké najít člověka, jehož jméno jste měli na lístečku? S kolika lidmi jste se během hry seznámili?*

6.2.2 Seznamovací aktivita II – Vizitky

Časová dotace: 15-30 minut

Cíl aktivity: Hlubší seznámení účastníků a navázání bližšího kontaktu mezi nimi.

Pomůcky: papíry, pastelky

Popis aktivity: Účastníci se posadí v kruhu, každý z nich dostane papír a pastelky a mají za úkol vytvořit svou vizitku. Na jednu stranu napíší své jméno, na druhou nakreslí tři věci/činnosti, které je charakterizují. Na kreslení mají asi 10 minut. Po uplynutí tohoto času každý z účastníků krátce řekne, co nakreslil a proč (cedu.cz, 2021).

6.2.3 Četba Písma inspirovaná metodou Lectio divina

Četba, inspirovaná metodou Lectio divina, probíhá ve třech krocích: četby Písma, meditace a modlitby. Text je přečten několikrát, může k němu být připojen komentář, který text zasazuje do kontextu Písma, doby, či nám jinak pomáhá porozumět obsahu. Ve fázi meditace nad textem uvažujeme a rozjímáme ho. Pro tuto část lze využít různé metody přístupu k textu – samostatné rozjímání, diskuzi nad textem ve skupině apod. Poslední fáze, modlitby, by pak měla přirozeně vycházet z našeho rozjímání (Verteuil, 1998).

Časová dotace: 45-60 minut

Cíl aktivity: Hlubší zamyšlení nad textem z Bible, poznání nových myšlenek, možnost získání nových úhlů pohledu na Písmo svaté skrze sdílení s druhými, převzetí myšlenek do vlastního života.

Pomůcky: texty s úryvkem z Bible a doplňujícími texty k úryvku, tužky, podložky pro psaní, svíčka

Popis aktivity: Účastníci se shromáždí v místnosti, nebo venku, kde je klidné prostředí. Organizátoři je rozdělí do skupinek tak, aby v každé skupince byly zastoupeny různé věkové kategorie. Každá skupina má svého moderátora, který je seznámen s průběhem aktivity. Skupiny se od sebe vzdálí a každá utvoří kruh, do jehož středu dáme zapálenou svíci. Každý účastník od moderátora obdrží výtisk s úryvkem ze Skutků apoštolů (Sk 26, 16) a dalšími texty k rozjímání (viz příloha) a tužku. Účastníkům je vysvětlen průběh aktivity. Celou aktivitu moderátor zahájí modlitbou k Duchu svatému. Poté účastníci přečteme text po jednotlivých odstavcích – účastníci se ve čtení střídají. Následuje fáze rozjímání nad textem, pro kterou využijeme metodu Västerås: účastníci mají v tichu prostor pročitat si texty samostatně a označovat si jednotlivé části textu symboly otazníku (v místech, kterým nerozumí), vykřičníku (v místech, která jsou pro ně důležitým poznatkem) nebo šipky (v místě, které je osobně oslovilo). Po tichém rozjímání následuje sdílení zúčastněných – jsou moderátorem aktivity vyzváni, aby sdíleli místa, kde mají poznačený otazník, vykřičník, nebo šipku. Nad místy mohou společně hovořit a pokusit se je pochopit z více úhlů pohledu (Hechtová, 2008, s. 30-

31). Po společné diskuzi nad textem následuje spontánní modlitba, inspirovaná biblickým textem, do které se mohou všichni zapojit.

Reflexe: Moderátor skupiny položí reflexní otázky: *Setkali jste se někdy s tímto způsobem práce s Písmem svatým, využíváte ho sami (při osobní modlitbě, jinde)? Vyhovuje vám tento způsob modlitby? Máte jiný způsob modlitby, který je vám bližší? Uvědomili jste si během aktivity něco nového, byla pro vás přínosem?*

6.3 Den 2

Páteční program je inspirován mottem „Vstaň, učiním tě svědkem toho, co jsi viděl.“ (Sk 26, 16). Dopoledne bude pro účastníky připraveno tématko o povolání, které přednese několik hostů, představujících různá povolání – manželé, zasvěcená osoba a kněz. Hosté odpoví na otázky: *Co je to povolání? Co je povolání pro mne? Jak jsem hledal/a a našel/a své povolání? Čím je mé povolání specifické?* Po tématku bude následovat diskuze, ve které se mladí budou moci klást své otázky. Hosté budou po zbytek setkání k dispozici pro osobní rozhovory s mladými. Po tématku se mladí zapojí do práce v domě a kolem domu, budou tak mít příležitost ke službě druhým. Odpolední blok programu bude věnován workshopu malování tašek a šátků, kde si účastníci budou moci vytvořit památku na toto setkání a strávit společný čas. Večer bude pro účastníky připravena hra, zakončená eucharistickou adorací v kostele sv. Víta.

6.3.1 Aktivita předcházející hře „Vstaň!“

Cíl: Ocenění dobrých vlastností druhých lidí.

Potřeby: obálky se jmény účastníků, tužky, papírky na napsání vlastností

Popis aktivity: Během dne budou na určeném místě obálky se jmény všech účastníků. všichni mají za úkol napsat druhým do obálky odpověď na otázku „*Čeho si na mě ceníš?*“. Do obálek se nesmí dívat. Před začátkem hry se obálky zalepí a přesunou na dané stanoviště (viz. aktivita 6.3.3).

Riziko: Někteří účastníci mohou mít nutkání nahlížet do obálek.

6.3.2 Workshop – malování tašek a šátků

Cíl: Účastníci si namalují tašku nebo šátek, který bude zároveň památkou na toto setkání.

Časová dotace: 120 minut

Pomůcky: plátěné tašky nebo vaky, barvy na textil, štětce, voda na vymývání štětců, noviny na podložení, šablony

Popis aktivity: Účastníci si budou moci podle instrukcí organizátora a za pomoci šablon vytvořit tašku, vak nebo šátek s logem SDM v Lisabonu apod. Daný předmět, např. tašku, podloží novinami, aby se barva na textil nepropila skrz látku, následně přenesou motiv (podle šablony) na látku tužkou a vymalují jej barvami na textil. Po namalování tašky/vaky/šátky necháme zaschnout a na závěr pro delší trvanlivost barvy zažehlíme (osobní databáze).

6.3.3 Hra: Vstaň!

Časová dotace: 120 minut

Cíl: Hra je zaměřená na sebezpoznání každého jedince a hledání jeho povolání, k probuzení touhy „vstát“ a rozhodnout se konat.

Pomůcky: cedule s aktivitou a otázkami pro každé stanoviště (viz příloha); barevné fáborky; sešit a tužka pro každého účastníka; předměty symbolizující různá povolání (kladivo, žárovka, květina, kniha, počítač, popelářské auto, policejní čepice, malířská paleta, stola, růženec...); zrcadlo; obálky s jmény a odpověďmi na otázku „Čeho si na mě ceníš“; rozcestník povolání; texty s úryvkem z evangelia (Mt 19, 16-22) a poselstvím papeže Jana Pavla II. mladým z roku 1985.

Popis aktivity: Před začátkem aktivity (během klidu po obědě) je třeba, aby organizátoři v okolí IDCŽM připravili jednotlivá stanoviště a trasu vyznačili fáborky. V čas začátku aktivity se účastníci shromáždí na určeném místě, kde každý z nich dostane sešit, do kterého si může psát a tužku. Následně je jim aktivita vysvětlena: je pro ně připravena trasa (příloha 5) značená fáborky, na které jsou tři stanoviště nabízející různé impulzy k zamyšlení a krátké aktivity. Účastníci by měli na celé trase mlčet. Po projití všech stanovišť půjdou do kostela, kde bude v návaznosti na hru probíhat eucharistická adorace. Pokud budou chtít, mohou si před začátkem adorace promluvit se zástupci jednotlivých povolání, kteří měli téhož dne dopolední tématko. Po vysvětlení pravidel jim je znovu zdůrazněno, aby zachovávali ticho a jsou s pětiminutovými rozestupy vysláni na cestu.

Stanoviště 1 – Kdo jsem já?

Aktivita: Na zemi je kruh předmětů symbolizujících různá povolání. Každý má za úkol postavit se doprostřed kruhu a vybrat předmět, který by si vybral jako dítě a předmět, který by si vybral teď.

Otázky: Liší se předmět, který jsem vybral teď a z pozice dítěte? Jak? Kým jsem chtěl jako malý být? Kdo jsem nyní? Jaké byly mé sny, vzdal jsem se jich časem, nebo dodnes toužím po tom je naplnit? Změnily se mé sny oproti dětským snům? Pokud ano, co vedlo k této změně, co mě formovalo?

Stanoviště 2 – Povolání ke svatosti

Aktivita: Všechny cesty se sejdou na jednom místě. Zde je položena jedna otázka a přiložený úryvek z poselství Jana Pavla II. mladým z r. 1985 (o povolání ke svatosti) z druhé strany listu bude přiložen úryvek z evangelia o bohatém mladíkovi. Tento text je vytištěn pro každého z účastníků, mohou si ho vzít s sebou.

Otázka: Jaké je moje základní povolání, k čemu je povolán každý člověk?

Stanoviště 3 – Jak mě vidí druzí?

Aktivita: Účastníci mají za úkol podívat se do zrcadla a zamyslet se nad tím, jak je vidí druzí (zrcadlo odráží jejich tvář tak, jak ji vidí druzí). Po zamyšlení otevřou obálku, ve které je od různých účastníků napsáno, čeho si na nich druzí váží (viz aktivita 6.3.1) a vzkazy si mohou přečíst. Z tohoto stanoviště, stále v tichosti, pokračují do kostela na adoraci.

Otázky: Jak mě vidí druzí? Liší se má představa o mně samém od toho, co druzí vidí? Proč?

Rizika: Trasa může být pro některé účastníky příliš dlouhá, nebo náročná. Také otázky mohou být náročné, daný čas nemusí být postačující nebo naopak může být příliš dlouhý – pro ty, kdo trasu projdou dříve, nebo budou potřebovat si o ní promluvit, budou k dispozici zástupci jednotlivých povolání.

Reflexe: Vzhledem k překlenutí aktivity do adorace bude reflexe zahrnuta až v celkové reflexi setkání.

6.3.4 Adorace

Adorace je zakončením předcházející aktivity a celého dne, nenásleduje po ní již žádný program.

Cíl: Ztišení v přítomnosti eucharistie.

Časová dotace: 60 minut

Potřeby: kytara pro zahrání písní k adoraci, text evangelia (Mt 19, 16-22)

Popis aktivity: Kněz vystaví eucharistii. Adorace probíhá v tichosti. Když přijdou z aktivity všichni účastníci, zahraje se píseň. Po chvíli ticha následuje text z Písma o bohatém mladíkovi (Mt 19, 16-22). Poté je opět ponecháno ticho, následované písní a eucharistickým požehnáním. Po požehnání následuje poslední píseň, kostel zůstává odemčen pro další rozjímání.

6.4 Den 3

Třetí den setkání se účastníci vydají na pouť do Bozkova. Po dřívějším budíčku bude následovat motivační divadelní scéna (Zvěstování Panně Marii) sehraná organizátory po které účastníci vyrazí za Marií vyrazí na pouť. Cestou proběhne společná snídaně a tématko o putování s Pannou Marií. Součástí cesty bude také silentium a možnost individuálních rozhovorů s hosty (zástupci různých povolání). Po příchodu do Bozkova bude následovat poutní mše svatá ve zdejším kostele Navštívení Panny Marie Královny hor (farnostbozkov.cz) a poutnický oběd na zdejší faře. Odpoledne pak proběhne svědectví místního kněze o Misionářích Saletinech, kteří v Bozkově působí – seznámí účastníky s činností, posláním Kongregace Misionářů Matky Boží z La Sallety a svou cestou k této kongregaci (saletini.cz). Po tomto svědectví se účastníci vydají na vlak do Jesenného a vrátí se na IDCŽM v Příchovicích, kde proběhne večerní program.

6.4.1 Aktivita k tématku (silentium)

Časová dotace: 30 minut

Popis aktivity: Po tématku přednášející účastníkům nabízí otázky k zamyšlení a všichni vyrazí na další cestu, během které nad otázkami přemýšlí v tichu (silentium). Po uplynutí stanoveného času se zastaví a silentium končí krátkou modlitbou.

Reflexe: Účastníci jsou dotázáni, jak se jim dařilo nad otázkami přemýšlet a společně prodiskutují myšlenky, které ze silentia vplynuly.

6.4.2 Sdílení po návratu z poutě

Časová dotace: 45 minut

Cíl: Reflexe proběhlého dne, vytvoření prostoru pro sdílení zkušeností z pouti mezi účastníky.

Popis aktivity: Účastníci se shromáždí v klidném prostředí, na vyzvání organizátorů se mohou sdílet. Je dobré, pokud je někdo předem připraven a sdílí se jako první, ostatní se pak nebojí mluvit. Sdílení trvá, dokud mají účastníci co sdělit. Na sdílení navazuje společná modlitba vedená organizátory.

Rizika: Hrozí, že se budou sdílet lidé, kteří nejdou dobrým příkladem, nebo mají pochybná svědectví. Také hrozí, že účastníci nebudou mít odvahu se před druhými vyslovit a bude ticho. V takovém případě se sdílení ukončí dříve.

6.5 Den 4

Čtvrtý den setkání bude po budičku následovat snídane, při ní budou účastníci vyzváni, aby zformulovali úmysly, které se ponosou v obětním průvodu na mši svatě. V obětním průvodu se budou přinášet úmysly účastníků, které vyplynuly ze společně prožitých dní. Tyto úmysly budou moci vhazovat do připravené obálky do začátku mše svatě. Po mši bude následovat reflexe celého setkání, kterou bude setkání zakončeno.

6.5.1 Závěrečná modlitba

Časová dotace: 15 minut

Cíl: Zakončení setkání a vyslání mladých.

Popis aktivity: Organizátoři spolu s účastníky se shromáždí a proběhne společná modlitba, ve které budou moci vyslovit své prosby. Zakončena bude společnou modlitbou ... (příloha 8) a požehnáním se závěrečným vysláním lidu.

Závěr

Bakalářský projekt úzce souvisí se Světovým dnem mládeže v roce 2023 k jehož slavení zve papež František mladé do Lisabonu.

Bakalářský projekt navrhl přípravné setkání pro mládež v IDCŽM Křižovatka kam přicházejí mladí z celé republiky, aby se vzájemně setkávali. Cílem projektu bylo pomoci mladým lidem pochopit význam poselství SDM a uvědomit si význam a hloubku setkání se Svatým otcem. Předmětem projektu bylo vytvoření programu přípravného setkání k SDM v Lisabonu v roce 2023. Přípravný projekt dal do souvislosti motta 35., 36. a 37. SDM a umožnil tak mladým poselství jednotlivých let, směřujících k setkání v Lisabonu, lépe pochopit.

Bakalářský projekt se skládal ze 6 kapitol. První kapitola se věnovala pastoraci mládeže v České republice na IDCŽM Křižovatka, kde bude projekt realizován. Druhá kapitola byla zaměřena na Světové dny mládeže, jejich vznik, současnou podobu a jejich slavení. Zmiňovala papeže provázející SDM od jejich vzniku a vliv SDM na současnou mládež. V závěru kapitola zmiňovala také stěžejní body slavení SDM v místních církvích. Třetí kapitola se věnovala SDM v Lisabonu v roce 2023 a poselstvím k tomuto SDM směřujícím. Čtvrtá kapitola pojednávala o aspektech vývoje, které je potřeba při práci s mladými zohlednit. Pátá kapitola se věnovala samotnému projektu, popisovala jeho cíle, předmět, technické, personální a organizační zajištění a představila jeho harmonogram. Šestá kapitola projektu představila rozpis konkrétních aktivit, které jsou náplní projektu.

Tento přípravný projekt byl navržen tak, aby na něj bylo možné navázat dalšími akcemi a aby byl využitelný i na jiných centrech života mládeže.

Literatura

BALÍK, Jan, 2011. *Diecézní centra života mládeže. Vznik, spiritualita, výhledy.* Praha: Paulínky. První vydání. ISBN 978-80-7450-032-9.

BALÍK, Jan, 2019. *S mladými ke Kristu. O umění vést mladé lidi ke smyslu života.* Praha: Paulínky. První vydání. ISBN 978-80-7450-349-8.

BALÍK, Jan a Jan ČAPEK, 2018. *Výzkum mezi mladými účastníky CSM Olomouc 2017.* Praha: Sekce pro mládež ČBK a AKSM, z.s. Dostupné z: <http://www.vyzkum-mladez.cz/zprava/1585606321.pdf>.

Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona, 2016. Český ekumenický překlad. 12. opravené vydání. Praha: Česká biblická společnost. ISBN 978-80-7545-009-8.

cedu.cz. *Hry, Umělecká vizitka.* [online]. [cit. 2021-06-17]. Dostupné z: <https://cedu.cz/hra/umelecka-vizitka>.

Dikasterium pro laiky, rodinu a život, 2021. *Pastorační směrnice pro slavení Světového dne mládeže v místních církvích.* Vatikán. Přeloženo Sekcí pro mládež České biskupské konference. Dostupné z: https://cbk.blob.core.windows.net/cms/ContentItems/31731_31731/210520-smernice-pro-sdm-v-mistnich-cirkvich-cz-final.pdf.

farnostbozkov.cz

HECHTOVÁ, Anneliese, 2008. *Kreativní přístupy k Bibli.* Překlad: Marie Zouharová. Dolany u Olomouce: České katolické biblické dílo. s. 30-31. ISBN 978-80-86953-20-5.

HOLM, Nils G. a BALCAR, Karel, 1998. *Úvod do psychologie náboženství.* Praha: Portál. s. 84-89. ISBN 80-7178-217-3.

JANUS, Edyta a Anna MISIOREK, 2018. *Why do People Help Each Other? Motivations of Volunteers Who Assisted Persons with Disabilities During World Youth Day.* Journal od Religion and Health. [online]. [cit. 2021-06-20]. ISSN 1573-6571. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/s10943-018-0625-z>.

JAN PAVEL II. *Promluva Anděl Páně.* 22. 10. 1978

KADLÍČ, Josef, 2019. *Výroční zpráva o činnosti zapsaného spolku Křižovatka Příchovice za rok 2019.* Dostupné z: <http://krizovatka.signalny.cz/archiv/stanovy/19vyrocni-zprava.pdf>.

Katechismus katolické církve. 2.vydání. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2001. ISBN 80-7192-488-1.

KAPLÁNEK, Michal, 2011. *Volný čas jako výzva pro teologii*. *Studia theologica*, ročník 13, číslo 2. s.97-117. [online]. [cit. 2021-06-20]. ISSN 2570-9798. Dostupné z: <https://www.studiatheologica.eu/pdfs/sth/2011/02/07.pdf>.

lisboa2023.org

MASON, Michael, 2010. *World Youth Day in 2008: What did we gain? What did we learn?* *The Australasian Catholic Record*. s.334-348. ISSN 0727-3215

Papež František, 2019. *Christus vivit*. Posynodální papežská exhortace k mladým lidem i celému Božimu lidu. Přeložil Jaroslav Brož. Praha: Karmelitánské nakladatelství. ISBN 978-80-7566-167-8.

Papež František, 2020. *Panna Maria, žena modlitby*. Katecheze Svatého otce při generální audienci 18. listopadu v knihovně Apoštolského paláce. [online]. [cit. 2021-06-20]. Dostupné z: <https://www.vaticannews.va/cs/papez/news/2020-11/panna-maria-zena-modlitby.html>.

Papež František, 2016. *O odvážných ženách*. Kázání z domu sv. Marty. [online]. [cit. 2021-06-20]. Dostupné z: <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=23880>.

Papež František, 2020. *Poselství Svatého otce k 35. světovému dni mládeže 2020 Květná neděle 5. dubna 2020*. Dostupné z: <https://www.dcml.cz/poselstvi-svateho-otce-k-35-svetovemu-dni-mladeze-2020/>.

REJZEK, Jiří, 2012. *Český etymologický slovník*. Voznice: Leda. s. 54-55. ISBN 978-80-7335-296-7. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:93eb6ad0-65d4-11e6-aed5-5ef3fc9ae867>
saletini.cz

Sekretariát České liturgické komise, 1974. *Obřady biřmování*. Praha: Ústřední církevní nakladatelství.

Směrnice ČBK o animátorských kurzech mládeže. Praha: Česká biskupská konference, 2017. Dostupné z: https://cbk.blob.core.windows.net/cms/ContentItems/297_00297/smernice-o-animatorskem-kurzu-nahled3.pdf.

Statuta Sekce pro mládež České biskupské konference: in Acta České biskupské konference, 2020. Ročník 2020, číslo 15. s. 261-269. Praha: Česká biskupská konference. (Pro vnitřní potřebu). Dostupné také z:

https://cbk.blob.core.windows.net/cms/ContentItems/294_00294/acta-2020-final-web.pdf.

VÁGNEROVÁ, Marie, 2012. *Vývojová psychologie – dětství a dospívání*. Praha: Karolinum. ISBN 9788024621531

VOLNÝ, Vladislav, 2005. *Vybrané modely stadií víry dětí*. Katechetika – historie – teologie: sborník materiálů z mezinárodní vědecké konference uspořádané ve dnech ... ve Smilovicích Katedrou společenských věd, oddělením křesťanské výchovy Pedagogické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, s. 148-162. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:90a43620-8375-11e3-8cd6-005056825209>

ZAPLETAL, Miloš, 1996. *Velká encyklopedie her*. Hry v klubovně. Praha: Leprez. s. 553. ISBN 80-901826-9-0.

Seznam zkratk

IDCŽM – Interdiecézní centrum života mládeže

ADCŽM – Arcidiecézní centrum života mládeže

DCŽM – Diecézní centrum života mládeže

DSM – Diecézní středisko mládeže/ Diecézní setkání mládeže

DCM – Diecézní centrum mládeže

SDM – Světový den mládeže/ Světové dny mládeže

ČBK – Česká biskupská konference

KKC – Katechismus katolické církve

Seznam příloh

Příloha 1 – stručný přehled SDM

Příloha 2 – logo SDM Lisabon 2023

Příloha 3 – texty k četbě Písma

Příloha 4 – mapa ke hře „Vstaň!“

Příloha 5 – cedule ke stanovištím ke hře „Vstaň“

Příloha 6 – scénář k motivačnímu divadlu

Příloha 7 – reflexní dotazník

Příloha 8 – závěrečná modlitba

Příloha 1

Stručný přehled SDM

1985 Řím

motto: *"Požehnaný, který přichází ve jménu Páně." (Mt 21,9)*

1987 Buenos Aire

motto: *„My, kteří jsme uvěřili, poznali jsme lásku, jakou má Bůh k nám.“ (1 Jan 4,16)*

První SDM, na které přijel papež za mladými.

1989 Santiago de Compostela

motto: *„Já jsem cesta, pravda a život“ (Jan 14,6)*

Na těchto SDM papež vyzýval mladé lidi k tomu, aby se nebáli evangelizovat Evropu.

1991 Čenstochová

motto: *"Přijali jsme Ducha synovství, v němž voláme: Abba, Otče!" (Řím 8,15)*

Významné SDM pro papeže, který byl během nich „doma“ (ve svém rodném Polsku), ale také pro mládež z Čecha Slovenska, která se mohla poprvé po revoluci účastnit setkání takového rázu.

1993 Denver

motto: *„Přišel jsem, aby měly život a aby ho měly v hojnosti.“ (Jan 10,10)*

Struktura, která byla poprvé použita na tomto setkání, zůstala dodnes nezměněná: papež přijel ve čtvrtek, v pátek s ním mladí prožili křížovou cestu a v sobotu společnou vigilií. Tohoto setkání se zúčastnilo 700 tisíc mladých lidí.

1995 Manilla

motto: *„Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ (Jan 20,21)*

Závěrečná mše svatá během SDM měla historicky největší účast, odhaduje se, že na ní bylo přítomno 5 až 7 milionů účastníků.

1997 Paříž

motto: „*Mistře, kde bydlíš? Pojďte a uvidíte.*“ (Jan 1,38-39)

Na těchto SDM byl poprvé realizován tzv. předprogram, odehrávající se několik dní před setkáním s papežem, během kterého mladí z celého světa pobývali v diecézích hostitelské země. Závěrečné mše svaté se zde účastnilo přes 1 200 000 lidí.

2000 Řím

motto: „*Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.*“ (Jan 1,14)

Podle osobního sekretáře Jana Pavla II. lze toto setkání považovat za nejkrásnější a programově a organizačně nejlépe vydařené setkání.

2002 Toronto

motto: „*Vy jste sůl země, vy jste světlo světa.*“ (Mt 5,13-14)

Poslední SDM s papežem Janem Pavlem II.

2005 Kolín nad Rýnem

motto: „*Přišli jsme se mu poklonit.*“ (Mt 2,2)

První SDM, kterých se účastnil papež Benedikt XVI. Mladí lidé ho přijali a papež o nich řekl, že se jednalo o nevšední setkání s Kristem a toto setkání v něm vyvolalo velkou vděčnost.

2008 Sydney

motto: „*Dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky.*“ (Sk 1,8)

Před těmito SDM začal papež každý rok vydávat poselství, věnující se vždy několik let jednomu tématu a směřující k završení během SDM. V roce 2006 předložil Ducha svatého jako pravdu, roku 2007 Ducha svatého jako Lásku a na SDM v Sydney se zaměřuje na Ducha svatého, který působí v dějinách a je přítomen především v církvi.

2011 Madrid

motto: „*V Kristu zapustíte kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry.*“ (srov. Kol 2,7)

2013 Rio de Janeiro

motto: „*Jděte a získejte za učedníky všechny národy.*“ (Mt 28,19)

2016 Krakov

motto: „*Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.*“ (srov. Mt 5,7)

2019 Panama

motto: „*Jsem služebnice Páně, staň se mi podle tvého slova.*“ (Lk 1,38)

2023 Lisabon

motto: „*Maria se vydala na cestu a spěchala.*“ (Lk 1, 39)

zdroj: web sekce pro mládež
(https://cbk.blob.core.windows.net/cms/ContentItems/20611_20611/sdm-1987-2019-loga-a-motta.pdf)

Příloha 2

Logo SDM Lisabon 2023

Příloha 3

Modlitba k Duchu svatému:

K: Přijď, Duchu svatý,

L: naplň srdce svých věrných a zapal v nich oheň své lásky.

K: Sešli svého Ducha a všechno bude stvořeno

L: a obnovíš tvář země.

K: Modleme se: Bože, ty nám sesíláš svého Ducha, aby nás osvěcoval světlem pravdy; dej, ať nám tato jeho pomoc nikdy nechybí, abychom se dobře rozhodovali a správně jednali. Skrze Krista, našeho Pána.

L: Amen.

Vzkříšení syna naimské vdovy (Lk 7, 11-17)

Hned nato odešel do města, které se nazývalo Naim. S ním šli jeho učedníci a veliký zástup lidí.

Když se blížili k městské bráně, hle, vynášeli mrtvého; byl to jediný syn své matky a ta byla vdova. Velký zástup z města ji doprovázel. Když ji Pán uviděl, bylo mu jí líto a řekl jí: „Neplač!“ Přistoupil k márám a dotkl se jich; ti, kteří je nesli, se zastavili. Řekl: „Chlapče, pravím ti, vstaň!“ Mrtvý se posadil a začal mluvit; Ježíš ho vrátil jeho matce. Všech se zmocnila bázeň, oslavovali Boha a říkali: „Veliký prorok povstal mezi námi“ a „Bůh navštívil svůj lid.“ A tato zvěst se o něm šířila po celém Judsku a po všem okolí.

Vidět bolest a smrt

Ježíš se upřeně a pozorně zahleděl na tento pohřební průvod. V zástupu spatřil tvář ženy v obrovském utrpení. Jeho pohled vyvolal setkání, pramen nového života. Není potřeba mnoha slov.

A můj pohled, jaký je? Dívám se očima pozornýma, nebo jako když rychle projíždím tisíce fotek ve svém mobilu nebo profily na sociálních sítích? Kolikrát se nám dnes stává, že jsme očitými svědky mnoha událostí, aniž bychom je ale skutečně prožili! Často je naše první reakce taková, že si situaci zachycujeme na mobilní telefon, ale zapomínáme se podívat do očí zúčastněných lidí.

Kolem nás, ale často také v nás samotných se setkáváme se smrtí – fyzickou, duchovní, citovou či sociální. Uvědomujeme si to, nebo pouze snášíme její následky? Můžeme udělat něco pro to, abychom se vrátili k životu?

Mít soucit

Písmo svaté hovoří často o člověku, který je bolestí druhého člověka zasažen „až do morku kostí“. Ježíš je dojat a zcela účasten toho, co prožívá druhý člověk. Bere na sebe těžkosti druhého člověka. Bolest té matky se stane jeho bolestí. Smrt toho syna se stane jeho smrtí.

Při mnoha příležitostech ukazujete vy mladí, že umíte spolu-trpět. Stačí vidět, kolik z vás se velkoryse daruje, když si to okolnosti žádají. Není katastrofa, zemětřesení či povodeň, kde by nebylo vidět řadu mladých dobrovolníků, kteří chtějí pomoci. Také velké nasazení mladých, kteří chtějí chránit stvoření, vydává svědectví o vaší schopnosti slyšet křik země.

Drazí mladí, nenechte si vzít tuto vnímavost! Ať stále slyšíte sténání těch, kdo trpí; nechte se dojmout těmi, kteří v dnešním světě pláčou a umírají. „Určité životní skutečnosti je možno vidět jen očima očištěnými slzami“ (Christus vivit, 76). Budete-li umět plakat s těmi, kteří pláčou, budete skutečně šťastní. Mnohým vašim vrstevníkům chybí příležitosti, trpí násilím a pronásledováním. Ať se jejich zranění stanou vašimi zraněními, a budete nositeli naděje v tomto světě. Budete moci říci bratru, sestře: „Vstaň, nejsi sám“ a dát jim zakusit, že Bůh Otec nás miluje a Ježíš je jeho nataženou rukou, aby nás znovu pozvedl.

„Mládenče, pravím ti, vstaň!“

Evangelium nám neříká jméno chlapce, kterého Ježíš vzkřísil v Naimu. Je to pozvání pro čtenáře, aby se do něj vcítil. Ježíš mluví k tobě, ke mně, ke každému z nás a říká: „Vstaň!“ Víme dobře, že také my křesťané padáme a musíme stále znovu vstávat. Ten, kdo nejde po cestě vpřed, sice neupadne, avšak ani se nikam neposune. Proto je potřeba přijmout Kristův zásah a uvěřit v Boha. Prvním krokem je přijmout, že máme vstát. Nový život, který nám On

dá, bude dobrý a hodný žití, protože bude podepřen Tím, který nás doprovodí také v budoucnu, aniž by nás opustil, pomůže nám prožít tento náš život důstojným a plodným způsobem.

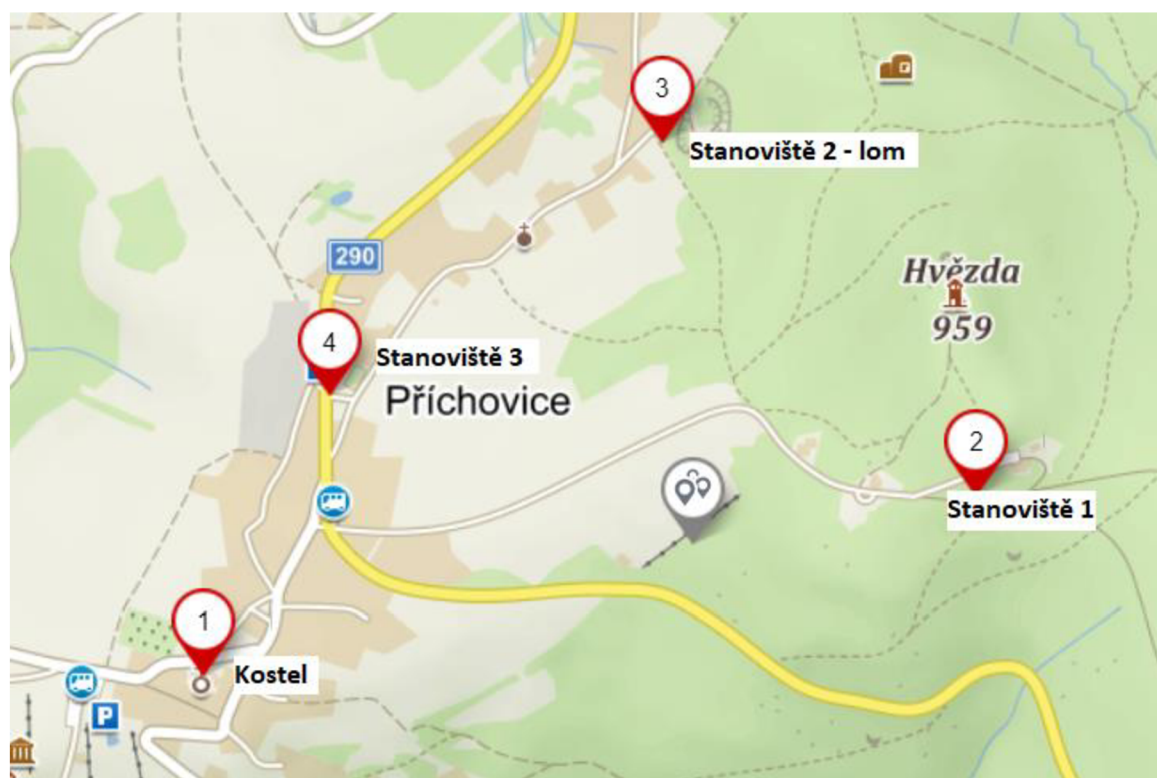
...

Mládenec, říká evangelium, „začal mluvit“ (Lk 7,15). První reakcí člověka, kterého se Kristus dotkl a kterého vrátil k životu, je vyjádřit se, dát beze strachu a bez komplexů najevo to, co má uvnitř, svoji osobitost, svá přání, své potřeby, své sny. Možná to před tím nikdy neudělal, byl přesvědčen o tom, že ho nikdo nemůže pochopit!

Drazí mladí lidé, jaké jsou vaše touhy a vaše sny? Dejte jim vyjít najevo a skrze ně nabídněte světu, církvi a dalším mladým lidem něco krásného na poli duchovním, uměleckém a společenském. Opakuji vám ve svém mateřském jazyce: hagan lio! Nechte se slyšet! Jednoho mladého člověka jsem slyšel říci: „Kdyby byl Ježíš tím, kdo si hledí jen svých věcí, syn té vdovy by nebyl vzkříšen.“

(z Poselství Svatého Otce k 35. SDM)

Příloha 4 – Mapa ke hře Vstaň!

STANOVIŠTĚ 1 – KDO JSEM JÁ?

- 1) Postav se doprostřed kruhu předmětů. Tyto předměty symbolizují jednotlivá povolání. Představ si, že jsi zase dítě a vyber si jeden z nich.
- 2) Vyber si předmět, který by sis vybral/a v současnosti.
- 3) Odpověz si na otázky:

Liší se předměty, které jsem si vybral/a? Jak? Kým jsem chtěl/a jako malý/á být? Kdo jsem nyní? Jaké byly mé sny, vzdal/a jsem se jich časem, nebo dodnes toužím po tom je naplnit? Změnily se mé sny oproti dětským snům? Pokud ano, co vedlo k této změně, co mě formovalo?

STANOVIŠTĚ 2

- 1) Jaké je moje základní povolání, takové, ke kterému je povolán každý člověk?
- 2) Po zodpovězení otázky si přečti následující text:

A hle, kdosi k němu přišel a zeptal se ho: „Mistře, co dobrého mám dělat, abych získal věčný život?“ On mu řekl: „Proč se mě ptáš na dobré? Jediný je dobrý! A chceš-li vejít do života, zachovávej přikázání!“ Otázal se ho: „Která?“ Ježíš odpověděl: „Nebudeš zabíjet, cizoložit, krást, křivě svědčit, cti otce a matku, miluj svého bližního jako sám sebe.“ Mladík mu řekl: „to jsem všechno dodržoval! Co mi ještě schází?“ Ježíš mu odpověděl: „Chceš-li být dokonalý, jdi, prodej, co ti patří, rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi. Pak přijď a následuj mne.“ Když mladík uslyšel to slovo, smuten odešel, neboť měl mnoho majetku. (Mt 19, 16-22)

STANOVIŠTĚ 3 – JAK MĚ VIDÍ DRUZÍ?

- 1) Podívej se do zrcadla. Tak se na tebe dívají druzí. Co vidí? Jak tě vidí? Vidí i do tebe?
- 2) Vezmi si z krabice obálku se svým jménem a otevři ji. Co vidí druzí? Jak tě vidí? Liší se má představa o mně samém od toho, co druzí vidí?

Příloha 6

Zvěstování Panně Marii, divadelní scénář

Podle: Lk 1, 30-39 (český ekumenický překlad)

Role: Vypravěč, Archanděl Gabriel, Panna Maria

Rekvizity: kostým na Archanděla (bílý háv, křídla) a Pannu Marii; židle a stolek do Mariiny komůrky; ruční práce pro Marii; reflektor

Scénář:

Vypravěč (VYP): Když byla Alžběta v šestém měsíci, byl anděl Gabriel poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené muži jménem Josef, z rodu Davidova; jméno té panny bylo Maria.

Panna Maria (PM): *Sedí u stolku a dělá ruční práce.*

Archanděl Gabriel (AG): *Vchází na scénu v záři reflektoru.*

PM: *V úleku si cloní oči a ustupuje.*

AG: „Bud' zdráva, milostí zahrnutá, Pán s tebou.“ *odmlčí se* „Neboj se, vždyť jsi našla milost u Boha. Hle počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Ten bude veliký a bude nazýván synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. Na věky bude kralovat nad rodem Jákobovým a jeho království nebude konce.“

PM: „Jak se to může stát, vždyť nežiji s mužem?“

AG: „Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží. Hle, i tvá příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a již je v šestém měsíci, ač se o ní říkalo, že je neplodná. Neboť, u Boha není nic nemožného“.

PM: „Hle, jsem služebnice Páně; staň se mi podle tvého slova.“

AG: *Odchází, mizí světlo reflektoru.*

VYP: „V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do hor, do města Judova.“

PM: *Ve spěchu po sobě uklidí práci a odchází ze scény.*

Příloha 7

Závěrečný dotazník k přípravnému setkání

Jak hodnotíš toto setkání?

Zúčastnil/a by ses ho znovu?

Co se ti na setkání líbilo/nelíbilo?

Je něco, co sis během setkání uvědomil/a? Bylo pro tebe přínosem?

Příloha 8

Modlitba sv. Ignáce z Loyoly

Vezmi si, Pane, a přijmi
celou mou svobodu,
mou paměť,
můj rozum
a mou vůli,
všechno, co mám a co vlastním.
Od tebe jsem to přijal
a tobě to vracím,
nalož s tím zcela podle své vůle.
Dej mi jen svou milost a lásku,
o to prosím a víc nežádám.
Amen.